

Planter har også brug for et pas, når de skal rejse. Nye regler for plantepas implementeres fra den 14. december 2019, men alle detaljer er ikke på plads endnu.

PLANTEPAS

med nye krav

Skal du ud på en rejse, skal du have dit pas med. Sådan er det også for mange planter. Nu er der kommet nye regler for plantepasset, som har fået en mere ensartet udformning i EU, der skal hjælpe med til at øge sporbarheden. Pottegroede juletræer skal have et plantepas, mens overskårne træer ikke skal.

≡ LARS BO PEDERSEN & CLAUD JERRAM CHRISTENSEN

Fra den 14. december 2019 træder nye regler i kraft for brugen af plantepas. Det er konsekvensen af en ny fælles plantesundhedsforordning i EU. Formålet er at forbedre den generelle plantesundhed, som er truet gennem øget risiko for sygdomme og skadegørere på grund af både klimaforandringer og den

stigende globale handel. De nye regler for plantepas er især en tilpasning af det eksisterende plantepas og er dermed et vigtigt værktøj, der gør det muligt at spore planter oprindelse og tilbagekalde inficerede partier. I Danmark har vi altid haft fokus på plantesundheden, og siden 1994 har vi været vant til at arbejde med plantepas.

Pottegroede træer skal forsynes med plantepas. Du kan læse mere om det nye plantepas på Landbrugsstyrelsens hjemmeside.

Plantepasset er en officiel mærkeseddel, som attesterer, at planterne er under officiel kontrol på produktionsstedet og ikke har EU-karantæneskadegørere samt andre 250 regulerede ikke-karantæneskadegørere (RNQP¹).

Plantepasset har i mange år fulgt de planter, der handles af professionelle planteproducenter, som følger et krav fra EU's plantesundhedsdirektiv. Plantepasset har været forsynet med plantens botaniske navn, navnet på producenten, beskyttede zoner m.m. EU-medlemslandene besluttede i 2016 at gøre plantepasset mere ensartet udformet på tværs af medlemslandene, blandt andet på grund af tidligere tiders forskellig brug i medlemslandene.

Flytning kræver plantepas

Internethandel er sidestillet med salg til erhvervsmæssig anvendelse, også når planter er til salg til slutbrugeren. Der stilles dog ikke krav om plantepas ved onlinebestilling foretaget af privatkunder som selv henter planterne hos sælger, eller hvis internetbutikken egenhændigt bringer planterne ud.

¹ RNQP (Regulated Non Quarantine Pest) er skadegørere, der forekommer i EU, og som hovedsageligt overføres via bestemte planter til plantning. Deres forekomst på de pågældende planter har uacceptable økonomiske konsekvenser for så vidt angår de påtænkte anvendelser. Det drejer sig om forskellige bakterier, virus, viroider og svampe knyttet navnlig til værts som kartoffel, korn, æbler, og visse prydblister, f.eks. kartoffelbakteriose og tomatvisnesyge.

Med andre ord skal alle planter til plantning forsynes med plantepas. Det er dog ikke et lovkrav, at der skal plantepas på hver enkelt plante, men på hver salgsenhed/kolli, som sælges mellem virksomheder. Plantepasset følger derfor salgsenheden og er adskilt fra øvrige leverandørdokumenter, som følger partiet/pallen.

Plantepas kræves ikke ved flytning af planter og plante-produkter indenfor de enkelte virksomhedsanlæg (samme CVR-nummer), medmindre det sker mellem virksomheds-

afdelinger beliggende i forskellige EU-medlemslande. Der er derimod altid krav om plantepas ved flytning af planter mellem virksomheder for at sikre sporbarhed og opfyldelse af kravene til plantesundhed.

Hvilke planter?

Planter, der er forsynet med plantepas og flyttet inden den 14. december 2019, har fortsat et gyldigt plantepas helt til 14. december 2023. Hvorvidt en plante skal forsynes med plantepas, afhænger naturligvis af, om den enkelte plante indgår i et erhvervs-mæssigt salg til en slutbruger, eller om den sælges over internettet men også af, hvilke skadegørere den er værtsplante for.

Som udgangspunkt SKAL alle planter til plantning forsynes med et plantepas. Pottegroede træer er et godt eksempel herpå. Afskårne træer og klippegrønt skal ikke forsynes med plantepas, oplyser Landbrugsstyrelsen. Bilagsoversigten over plantepaspligtige planter mv. kan tilgås via Landbrugsstyrelsens hjemmeside, hvor du også kan finde vejledningen om brug af plantepas (www.lbst.dk/meddelelser/meddelelse/nyhed/revideret-vejledning-om-brugen-af-plantepas)

Hvornår sættes plantepasset på

Viser virksomhedernes daglige tilsyn, at potteplanter overholder kravene til frihed for karantæneskadegørere og regulerede ikke-karantæneskadegørere og eventuelle krav til beskyttede zone, kan der udstedes plantepas.

For at sikre at EU-lovgivningen overholdes, skal virksomheden råde over medarbejdere med tilstrækkelige kompetencer, herunder være godkendt til at udstede plantepas. Plantepasset

skal udstedes og forankres på handelsenheden umiddelbart inden flytningen af planterne.

Hvem skal udstede plantepasset?

Man skal som virksomhed og person være godkendt af Landbrugsstyrelsen til at udstede og forsyne planter med et plantepas. Hvis man videresælger planter eller pottegroede træer, skal man sikre sig, at hver handelsenhed er forsynet med plantepas. Hvis en handelsenhed er delt på flere enheder, skal hver enhed således selvstændigt forsynes med et plantepas. Alternativt kan den oprindelige leverandør sørge for behørig forsyning af plantepas til de salgsklare enheder.

For at Landbrugsstyrelsen kan godkende en virksomhed til at udstede plantepas, skal operatørerne eller de medarbejdere, der betros tilsynet, have den nødvendige viden om skadegørere (karantæneskadegørere, regulerede ikke-karantæneskadegørere og beskyttede zone-karantæneskadegørere). Det vil sige, at det skal sikres, at der er tilstrækkelig viden om forekomst, symptomer på skadegørere og midler til at forhindre optræden og spredning. Desuden skal virksomheden have procedurer, der sikrer sporbarheden af planter ved flytning. Det er virksomhedens pligt at sikre uddannelse af personalet og at dokumentere, at kompetencekravene i virksomheden er opfyldt, herunder at der er adgang til de nyeste regler på området, og at der eksisterer en handlingsplan, hvis et udbrud skulle forekomme.

Hvis man allerede er godkendt til at udstede plantepas, skal man først vise, at man opfylder kravene i løbet af 2020. Hvis man ikke er godkendt endnu, skal man søge om godkendelse gennem ansøgning til Landbrugsstyrelsen.

Styrk kvaliteten af dine juletræer og pyntegrønt med laboratorieanalyser fra Eurofins Agro

Nåleanalyser

Viden om nålenes næringstofindhold er vigtig for både farvegødsning, og kan anvendes til optimering af træernes kvalitet.

Jordbundsanalyser

Et overblik over tilgængeligheden af de forskellige næringsstoffer i jorden giver mulighed for målrettet tilførsel af næringsstoffer.

Restkoncentrationer

Kan benyttes som dokumentation for at der ikke er anvendt ulovlige midler, samt at der i økologisk produktion ikke er anvendt midler i det hele taget.

Eurofins Agro Testing Denmark A/S

Tlf: +45 76604242

Mail: agro@eurofins.dk
www.eurofins.dk/agro

 eurofins

Agro

BØRSEN
GAZELLE 2019

Figur 3. Det nye plantepas kan se ud på forskellige måder. EU's flag skal være påtrykt i enten sort/hvid eller flagets farver i blå/gul. 1) Ordene "Plantepas/Plant passport" skal være påført på dansk og engelsk, adskilt af en skråstreg. Er plantepasset til en beskyttet zone, skal det i stedet indeholde ordene "Plantepas-PZ/Plant passport-PZ". 2) Botanisk navn eller taksonomisk gruppe, eventuelt sortsnavn for planten eller planteproduktet. For andre objekter skal i givet fald navn angives. Denne oplysning skal angives med bogstavet "A". 3) Medlemsstaten, hvor operatøren, som udsteder plantepasset, er registreret. Denne oplysning skal angives med bogstavet "B". 4) Registreringsnummer for operatøren, som udsteder plantepasset. 5) Sporbarhedskode, som er en bogstav-, tal- eller bogstav- og talkode, der identificerer handelsenheden. Sporbarhedskoder er dog ikke et krav, hvis planterne er behandlet, så de er klar til salg til den endelige forbruger uden yderligere behandling, og der samtidig ingen risici er for spredning af EU-karantæneskadegørere. 6) Hvis man ønsker det: stregkode, QR-kode, hologram eller chip, som supplement til sporbarhedskoden. 7) Oprindelsesmedlemsstaten/-erne. Denne oplysning skal angives med bogstavet "D". 8) Har planterne, planteproduktet eller andet objekt oprindelse i tredjelande, skal oprindelsestredjelandet i stedet angives med bogstavet "D". 9) Er plantepasset til beskyttet zone, skal videnskabeligt navn eller kode for den eller de beskyttede zoneskadegørere angives.

Plantepassets layout

Der findes flere modeller af plantepasset, som skal være rektangulært eller kvadratisk. Oplysninger skal enten være indrammet eller stå tydeligt adskilt fra øvrige oplysningerne på etiketten. Plantepasset skal være forsynet med EU's flag enten trykt i farve (blå baggrund med gule stjerner) eller som sort/hvid. Det nye layout tillader brug af QR-koder og stregkoder til brug for at øge sporbarheden. Plantepasset skal anbringes på handelsenheden og udfyldes umiddelbart inden flytningen.

Dokumentation

Ved udstedelse af plantepas skal dokumentationen gemmes i minimum tre år. Det kan være oplysninger om operatøren, der

har leveret eller modtaget handelsenheden, og de oplysninger som plantepasset indeholder. Er handelsenheden blevet opdelt og forsynet med særskilte plantepas, skal man også gemme de oprindelige plantepas. Har man fået foretaget en undersøgelse, f.eks. laboratorieundersøgelser af skadegørere, skal disse også gemmes i tre år. Skulle det ske, at et plantepas på en enhed ikke overholder kravene, skal det fjernes fra enheden, og oplysningerne gemmes i tre år.

På Landbrugsstyrelsens hjemmeside kan du læse mere om det nye plantepas. [A](#)